

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Mokymosi visą gyvenimą koncepcija Vilniaus universitete

SANTRAUKA

Pagrindiniai rengėjai¹:

Jekaterina Bortkevič

Daiva Lepaitė

Rasa Šlikaitė

Giedrė Urbanavičiūtė

Aurelija Jakubė

¹ Duomenis analizuoti VU situaciją pateikė: Justė Andrikonytė, Andrijana Juraitė, Anna Maciūnienė, Raimonda Miglinaitė, Elona Šalnaitė, Olga Zadneprianaja.

Turinys

Įvadas	2
Mokymosi visą gyvenimą koncepcija ir jos įgyvendinimas Vilniaus universitete	4
1. Mokymosi visą gyvenimą veiklos kontekstas	4
2. Mokymosi visą gyvenimą veikla 1981-2012 metais	6
3. Mokymosi visą gyvenimą koncepcijos įgyvendinimo projekcijos	11
3.1. Mokymosi visą gyvenimą veiklos kryptys ir priemonės	14
3.2. Mokymosi visą gyvenimą įgyvendinimo stebėsenos rodikliai	17
Baigiamosios nuostatos	20

Įvadas

Sparčios ekonominės ir socialinės Europos permainos stimuliuoja naujo požiūrio į mokymąsi atsiradimą. Todėl mokymasis visą gyvenimą (toliau – MVG) tampa apimantis įvairius mokymo ir mokymosi tikslus. MVG samprata apima ypač platų mokymosi veiklų diapazoną, tačiau pagrindinis bruožas būtų *besimokančiojo asmeninės, pilietinės, socialinės ir profesinės kompetencijos tobulinimas bet kuriame amžiaus tarpsnyje*.

MVG įgyvendinimas vyksta trimis tarpusavyje susijusiomis arba nesusijusiomis formomis, kurios apibrėžia MVG pobūdį:

- pirmoji forma, *formalusis mokymasis*, apibrėžia švietimo sistemos organizuotus lygius, kuriuos baigus yra įgyjamas pripažintas išsilavinimo lygis;
- antroji forma, *neformalusis mokymasis*, apibūdinamas kaip neformaliu² būdu organizuotas švietimas, kuris yra institucionalizuotas, bet jį baigus neįgyjamas išsilavinimas;
- trečioji forma, *savišvieta arba savaiminis mokymasis*, apibrėžia individualias mokymosi veiklas, kurios taip pat įvardijamos patirtiniu mokymusi arba mokymusi iš patirties. Ši liberaliausia MVG forma yra svarbi tuo požiūriu, kad asmens įgyta patirtis ir saviugdosa bei neformalaus mokymosi būdu įgyta kompetencija gali būti pripažįstama, vertinama ir įskaitoma kaip pasiektas mokymosi rezultatas organizuotoje formalaus mokymosi veikloje. Todėl universitetai nelieka nuošalyje, įgyvendindami savo strategijose MVG darbotvarkes, kurios aktualios kaip *studijų prieinamumo didinimo ir lanksčių studijų modelių kūrimo galimybė*.

2013-2020 metų Vilniaus universiteto (toliau – VU) strateginiame plane numatyta plėtoti MVG sistemą „išplečiant mokymosi MVG ir kvalifikacijos tobulinimo kursų apimtis, sukuriant neformaliu būdu įgytų kompetencijų formalaus pripažinimo sistemą“. Šių veiklų pažangą planuojama vertinti pagal pajamų didėjimą iš MVG veiklų ir dalyvių skaičių. Taip pat strateginiame plane orientuojamasi į „sąlygų sudarymą gabiems ir iniciatyviems studentams papildomai tobulinti ne tik dalykines, bet ir bendrąsias (lyderystės) kompetencijas“.

² Tradiciškai Lietuvoje neformalusis švietimas taip pat siejamas su papildomuoju ugdymu (angl. k. *extra curriculum activities*), tačiau Europinėje MVG sampratoje papildomasis ugdymas suprantamas kaip organizuotas informalus švietimas.

Šioje MVG koncepcijoje vadovaujama prielaida, kad MVG turi daugiausia sąlyčio taškų su *studijų prieinamumo didinimu ir papildomų edukacinių galimybių sudarymu tobulinti asmenines, pilietines ir socialines kompetencijas*.

Sistemingesnės MVG veiklos užuomazgos Universitete atsirado apie 1981 metus ir jų plėtojimas priklausė nuo akademinį kamieninių padalinių iniciatyvų, kurios buvo suprantamos kaip priemonės, padedančios tiksliau paruošti būsimus studentus. Dešimtmečiu vėliau ši veikla apėmė įvairių sektorių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo sritį. Pastaroji veikla nulėmė neformalių mokymosi veiklų suartėjimą su formaliosiomis studijomis. Siekti aukštojo mokslo kvalifikacinio laipsnio tapo įmanoma ne tik formaliųjų (nuolatinių) studijų būdu, bet ir tam tikra dalimi įskaitant įvairiais neformalaus mokymosi būdais įgytas kompetencijas.

MVG koncepcijos Vilniaus universitete tikslas – nustatius konceptualius MVG politikos bruožus ir jų sklaidą europinėje ir nacionalinėje MVG strategijose bei universitetų veikloje, numatyti tolesnes MVG veiklos plėtros galimybes Vilniaus Universitete.

MVG koncepcija ir jos įgyvendinimo situacija Vilniaus universitete

1. MVG veiklos kontekstas

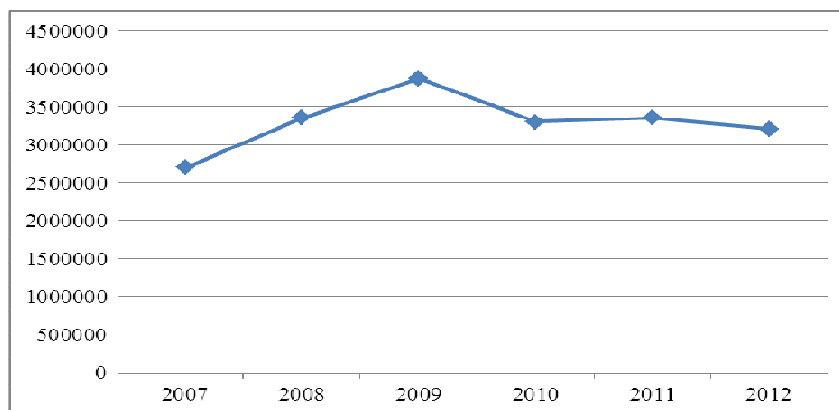
Universitete MVG veiklų intensyvesni strateginiai pokyčiai prasidėjo 1997 m., kada Universiteto rektorius, apibendrindamas universiteto metų veiklą ir planuodamas esminius uždavinius kitiems metams, pabrėžė, kad panaudojant Europos Sąjungos programų paramą, sukauptą Universiteto patirtį ir materialiąją bazę, reikia ir būtina plėsti Universiteto teikiamų akademinų paslaugų tinklą vyresniojo amžiaus žmonėms, ypač dirbantiems arba keičiantiems profesinę kvalifikaciją. Šių veiklų įgyvendinimo koordinavimas priskiriamas tuomet veikusiam Profesinio tobulinimo centrui. 2003 m. buvo patvirtinti Nenuosekliųjų studijų nuostatai, kurie numatė tokio tipo studijų organizavimo tvarką. 2004 m. reorganizavus Profesinio tobulinimo centrą, Studijų direkcijoje buvo įsteigtas Nenuosekliųjų studijų skyrius, kurio pagrindiniai uždaviniai tapo nenuosekliųjų studijų veiklos plėtra. Tais pačiais metais nustatyta valstybės tarnautojų mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo kursų programų rengimo ir jų registravimo tvarka, kuri davė pradžią MVG programų registro sukūrimui. Registro idėja – susisteminti vykdomas mokymosi visą gyvenimą programas pagal įgyvendinamos programos rūšis, įvesti bendrą programos aprašo formą, informuoti suinteresuotus asmenis apie vykdomas tokio tipo programas.

Reikia pastebėti, kad mokymosi visą gyvenimą veiklų plėtra nebuvo itin intensyvi (Nenuosekliųjų studijų skyrius buvo reorganizuotas) ir tik 2008 m. Senato komisijoje buvo pristatytas ir svarstytas klausimas dėl nenuosekliųjų studijų³ proceso organizavimo Vilniaus universitete bendradarbiaujant kartu su Tarptautinio verslo mokykla (TVM). Suburta darbo grupė įvertino VU sukauptą patirtį ir išteklius ir parengė siūlymus dėl mokymosi visą gyvenimą studijų kompleksinės strategijos principų. Senato komisijoje svarstant darbo grupės parengtas išvadas buvo nutarta parengti Mokymosi visą gyvenimą Vilniaus universitete koncepciją, kuri apimtų Mokymosi visą gyvenimą centro įkūrimą ir jau veikiančių centrų, pavyzdžiui, Nuotolinių studijų centro, integravimą. Toks centras turėjo tapti MVG programų bei naujų mokymosi metodų diegimo pagrindiniu koordinatoriumi. Tačiau tuo metu koncepcija nebuvo parengta ir pristatyta Universiteto

³ Nenuosekliosios studijos - studijos, kai studijuojami atskiri dalykai ar jų ciklai, skirti asmens profesinei kvalifikacijai kelti ar keisti, taip pat jo profesiniam ar bendrajam išsilavinimui plėsti. (Lietuvos Respublikos aukštojo mokslo įstatymas. Valstybės žinios, 2000, Nr. 27-715.).

bendruomenei. Siekiant gerinti ir išplėsti mokymosi visą gyvenimą paslaugas, 2012 metais suburta darbo grupė, rengianti MVG Vilniaus universitete koncepciją. Pradėti rinkti duomenys iš akademinų padalinių atskleidžia poreikį MVG veiklas koordinuoti, viešinti jų teikiamas galimybes ir atlikti analizę universiteto lygiu.

Verta pastebėti, kad VU, teikdamas MVG paslaugas, gavo ir nemažai pajamų, kurios šiai dienai šiek tiek mažėja, sumažėjus kvalifikacijos tobulinimo projektų skaičiui, bet išlieka gana stabilios ir pastaruosius keletą metų siekia virš 3 mln. lt.

1 pav. 2007-2012 m. gautos VU pajamos už MVG veiklas

Atskiruose padaliniuose vykdoma nemažai individualių iniciatyvų, kuomet, ypač įgyvendinant įvairius projektus, vykdomi įvairūs mokymai, tačiau jie nėra koordinuojami ir apskaitomi. Ne visada tokių mokymų dalyviams išduodami pažymėjimai. Praktiškai nėra įgyvendinamas laisvas studijų programų dalykų (modulių) pasirinkimas iš laipsnių suteikiančių ar laipsnio nesuteikiančių studijų programų asmenims, kurie siekia papildyti jau įgytą išsilavinimą. Kiekvienu individualiu atveju akademinis padalinys priima sprendimą integruoti ar ne tokį asmenį į pasirinkto dalyko studijas.

Apibendrinant galima pastebėti, kad MVG veikla Universiteto lygiu nebuvo labai matoma – veikla plėtojama daugiau pačių akademinų padalinių iniciatyva ir pagal poreikį. Institucinės savianalizės rengimas padėjo iš esmės surevizuoti šioje koncepcijoje pristatytą Universiteto MVG veiklą. Nors mokymosi visą gyvenimą pamatinė vertybė yra asmeninis tobulėjimas ir saviraiškos galimybių realizavimas, Universiteto siūlomose programose dominuoja pragmatiškoji profesinio tobulėjimo paradigma, kai mokymosi visą gyvenimą programos tenkina sektorinius poreikius.

2. MVG veikla 1981-2012 metais

VU plėtojamos įvairios MVG veiklos, kurios išskirtinos į kelias reikšmingiausias grupes:

- 1) ***Mokymai ir užsiėmimai moksleiviams;***
- 2) ***Tikslinės programos:***
 - a) *kvalifikacijos tobulinimo kursai ar jų ciklai:* valstybės tarnautojų, gydytojų ir kito medicinos personalo kvalifikacijos tobulinimo kursai, psichologų profesinės kvalifikacijos kėlimo kursai, teisės srities mokymai ir kt.;
 - b) *kalbų mokymasis:* lietuvių, užsienio, rytų kalbų kursai;
- 3) ***Papildomosios studijos,*** skirtos asmenims, turintiems kitos krypties aukštąjį universitetinį arba tos pačios krypties koleginių išsilavinimą ir pageidaujantiems studijuoti VU atitinkamose magistrantūros studijų programose.

Mokymai ir užsiėmimai moksleiviams

Universitete šios veiklos užuomazgos prasidėjo apie 1981 metus, kada fizinių mokslų atstovai, turėdami tikslą ugdyti moksleivių kūrybinius gebėjimus bei supažindinti su profesijų pasaulio įvairove, ėmė organizuoti įvairaus pobūdžio papildomas veiklas ne tik Universiteto, bet ir visos Lietuvos mastu. Taip buvo pradėtos steigti *dalykinės neakivaizdinės mokyklos moksleiviams* besidomintiems matematika, fizika, chemija, informatika ir pan.:

- 1981 m. įsteigta Jaunųjų programuotojų neakivaizdinė mokykla (steigėjas Matematikos ir informatikos institutas (dabartinis pavadinimas Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos institutas);
- 1994 m. įsteigta ypatingai gabių mokinių mokykla „Fizikos olimpas“ (steigėjai fiziniai asmenys);
- 1998 m. įsteigta Lietuvos jaunųjų matematikų neakivaizdinė mokykla (steigėjai Vilniaus universitetas, Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos institutas, Kauno technologijos universitetas, Lietuvos edukologijos universitetas (ankstesnis pavadinimas Vilniaus pedagoginis universitetas), Šiaulių universitetas);
- 2000 m. įsteigta neakivaizdinė jaunųjų chemikų mokykla „Pažinimas“ (steigėjai Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centras ir Vilniaus universiteto Chemijos fakultetas);

- 2006 m. Chemijos fakulteto dėstytojų iniciatyva įsteigta ir veikia „Nanomokykla“, kurioje tiek moksleiviai, tiek ir studentai besidomintys nanotechnologijomis ne tik klauso Lietuvos ir užsienio dėstytojų paskaitų, bet ir vykdo eksperimentus.

Pastabėtina, kad ši veikla dažniausiai pačių dėstytojų iniciatyva vystoma ir toliau.

Taip pat daug dėmesio Universiteto dėstytojai skiria *ypatingai gabių bei talentingų moksleivių ugdymui*. Tokiems moksleiviams organizuojami įvairūs užsiėmimai siekiant juos papildomai susipažinti su mėgstamu dalyku, jie taip pat skatinami savo žinias ir gebėjimus pademonstruoti dalyvaujant dalykinėse olimpiadose (matematikos, fizikos, chemijos, biologijos ir t.t.).

Kita plėtojama veiklų grupė moksleiviams įtraukia ir *edukacines veiklas su socialiniais partneriais*:

- 2010 metais Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas (TSPMI) kartu su Teisės fakultetu, Tarptautine verslo mokykla, Lietuvos karo akademija, T. Liubertienės privačia gimnazija bei Vilniaus miesto savivaldybe organizavo Lyderystės akademiją, kurioje 9-12 klasių moksleiviams buvo skaitomos paskaitos lyderystės, verslo, politikos, teisės bei švietimo tematika;
- nuo 2011 metų Gamtos mokslų fakultetas kartu su įmone „Thermo Fisher Scientific“ organizuoja „Mobiliosios bioklasės“ edukacinę programą, skirtą 9-12 klasių mokiniams, kurios metu pasitelkiant mobilią modernią laboratoriją moksleiviai supažindinami su naujausiais gyvybės mokslų laimėjimais.

Universitetas, siekdamas atskleisti vaikų gabumus ir padėti jiems vystytis, suprasti praktinę mokslo naudą, supažindinti su mokslu ir pasauliu, 2009 metais įkūrė Vaikų universitetą, kuriame 8-12 metų moksleiviams Universiteto dėstytojai skaito paskaitas įvairiausių mokslo sričių tematika – medicinos, matematikos, fizikos, gamtos, teisės ir kt. Veiklos laikotarpyje 34 įvairaus pobūdžio paskaitas skaitė 28 Vilniaus universiteto dėstytojai, paskaitose dalyvavo daugiau nei 10 000 vaikų.

Nuo 2009 metų gegužės VU įsiliejo į Europos vaikų universitetų tinklą (EUCU.NET)⁴, kuriame dalyvauja mentorystės programoje. Tikimasi, kad šios

⁴ Šį tinklą įkūrė Europos Komisija, vadovaudamasi Septintąja bendrąja programa tyrimams, technologijoms plėtoti, mokslui visuomenėje skleisti. Tinklo tikslas yra padrąsinti egzistuojančius vaikų universitetus ir sustiprinti jų augimą Europoje. EUCU.NET priklauso ir patirtimi tarpusavyje dalijasi universitetai iš Anglijos, Austrijos, Belgijos, Čekijos, Danijos, Gibraltaro, Islandijos, Italijos, Ispanijos, Kolumbijos, Lenkijos, Lietuvos (VU), Prancūzijos, Olandijos, Portugalijos, Rumunijos, Slovakijos, Suomijos, Švedijos, Šveicarijos, Vokietijos. Plačiau apie EUCU.NET: <<http://eucu.net>>.

EUCU.NET mentorystės programos tarp skirtingų šalių universitetų leis plėtoti įdomias Vaikų universiteto veiklas ir Lietuvoje.

2012 m. Vaikų universiteto veikla buvo išplėsta siūlant vaikams dalyvauti ne tik paskaitose, bet ir ekskursijose–užsiėmimuose Universitete veikiančiuose muziejuose, Botanikos sode ir pan. Užsiėmimų metu vaikai ne tik susipažįsta su esamais Universiteto sukauptais ištekliais, bet ir atlieka jiems pateikiamas užduotis.

Tikslinės programos

Nuo 1991 metais Universitete pradėtos organizuoti ir tikslinės MVG programos – *kvalifikacijos tobulinimo kursai ar jų ciklai*. Medicinos fakultetas pasiūlė įvairaus pobūdžio *gydytojų kvalifikacijos tobulinimo kursus*, kurie ypač suintensyvėjo įgyvendinant įvairius Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis finansuojamus projektus. Siūlomos 279 įvairios tematikos programos. Mokymuose per metus dalyvauja maždaug apie 1 000 dalyvių.

Filosofijos fakulteto dėstytojai nuo 2003 m. pradėjo organizuoti *dalykinius mokymus socialinio darbo ir psichologijos krypties specialistams* (intensyviausi mokymai vykdyti 2007-2012 m. laikotarpiu (socialinio darbo mokymo programose dalyvavo 667 dalyviai, psichologijos – 1057 dalyviai)). Šiuo metu fakultetas siūlo 4 programas psichologijos krypties specialistams.

Ypač nemažai kvalifikacijos tobulinimo programų buvo parengta 2005 m. Daugiausia kvalifikacijos tobulinimo programų pasiūlė tuo metu veikęs Tarptautinis žinių ekonomikos ir žinių vadybos centras.

Nuo 1993 m. Užsienio kalbų institutas pasiūlė mokytis *įvairių užsienio kalbų* (anglų, vokiečių, prancūzų, italų, ispanų ir kt.). 2002 m. Orientalistikos centras įsteigė Rytų kalbų mokyklą, kurioje galima mokytis Azijos ir Artimųjų bei Vidurio Rytų kalbų. Mokyklos paslaugomis jau pasinaudojo apie 1 100 dalyvių. 2010 m. įsteigtas Konfucijaus institutas, kur siūlomi ne tik kinų kalbos kursai, bet ir įvairiausi kursai, susiję su Rytų Azijos kultūra, tradicijomis (pavyzdžiui, Daoistų Huashan mokyklos ilgaamžiškumo ir sveikatos puoselėjimo kursai, Tapybos ir kaligrafijos kursai, Tradicinės kinų medicinos kursai, Tradicinės kinų medicinos vaistažolės ir kiti vaistiniai preparatų gamybos kursai). Pažymėtina, kad 2007-2012 m. laikotarpyje kalbų mokėsi apie 3000 dalyvių.

Universitetas nemažą dėmesį skiria ir į universitetą pagal įvairias mainų programas atvykstantiems studentams ir dėstytojams jiems siūlydamas *lietuvių kalbos kursus*. Kursus

nuo 1992 m. vykdo Filologijos fakultetas. Per semestrą šiuos kursus vidutiniškai lanko apie 40 dalyvių.

Nuo 2003 m. Universitetas buvo įtrauktas į *Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo įstaigų sąrašą* – savo paslaugas, konsultacijas ir mokymus pasiūlė Matematikos ir informatikos fakultetas⁵, Užsienio kalbų institutas⁶, Ekonomikos⁷, Filologijos⁸ ir Teisės fakultetai, Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas⁹. 2007-2012 m. laikotarpiu valstybės tarnautojų mokymuose dalyvavo 324 dalyviai.

Pastebimas ir socialinių partnerių įtraukimas į MVG programų rengimą – tai *Mediacijos* programa parengta bendradarbiaujant Filosofijos, Teisės fakultetams kartu su Vilniaus komercinio arbitražo teismu.

Kauno humanitarinis fakultetas 2006-2011 m. vykdė mokymus verslumui ugdyti, o 2012 m. pasiūlė dar 6 kvalifikacijos kėlimo programas: *Organizacinės komunikacijos valdymas, Kainodara ir rinkos kainų tyrimai, Žmoniškųjų išteklių valdymas verslo etikos priemonėmis, Komercinė teisė, Oratorystė, Lotynų kalba aplink mus.*

Lyčių studijų centras 2007-2009 m. laikotarpyje vykdė mokymus lyčių vaidmenų stereotipų klausimais, Filologijos fakultetas 2009 m. pasiūlė *Vertimo* programą, o Komunikacijos fakultetas 2012 m. organizavo mokymus muziejų ir bibliotekų specialistams.

2012 m. Teisės fakultete veiklą pradėjo Teisės fakulteto mokymo centras, kurio tikslas – organizuoti ir teikti kokybiškas bei visuotinai pripažintas teisės srities mokymo paslaugas. Centras šiai dienai siūlo 60 mokymo programų¹⁰ iš 16 mokymo sričių. Mokymus per 2012 m. jau baigė apie 140 dalyvių.

⁵ *Europinė kompiuterinio raštingumo programa (ECDL).*

⁶ *Įvadinio užsienio kalbų mokymo programa.*

⁷ *Kokybės vadybos viešajame sektoriuje programa.*

⁸ *Administracinė kalba.*

⁹ 2003 metais: *Europos Sąjungos studijos, Tarptautiniai santykiai ir diplomatija, Taikos ir konfliktų studijos, Viešasis administravimas ir viešoji politika, Įvadinio mokymo programa valstybės tarnautojams).*

2004 metais: *Įtaigaus kalbėjimo įgūdžiai komunikacijos metu, Tarptautinė politika ir diplomatija, Vadovavimas valstybinėje institucijoje, Terorizmas, Azijos studijos: musulmonų pasaulis, Šiaurės šalių studijos.*

2005 metais: *Konfliktų valdymas aptarnaujant mokesčių mokėtojus, Kaip bendrauti su žiniasklaida, Viešoji informacija demokratinėje visuomenėje.*

2007 metais: *Įvadinio mokymo programa (atnaujinta 2010 metais).*

Šiuo metu TSPMI siūlo Europos Sąjungos studijų, Tarptautinių santykių ir diplomatijos, Taikos ir konfliktų studijų, Viešojo administravimo ir viešosios politikos, valstybės tarnautojų įvadinio mokymo, Įtaigaus kalbėjimo įgūdžių komunikacijos metu, Šiaurės šalių studijų programas.

¹⁰ Pavyzdžiui, *Autorių teisė, Bankroto teisė, Civilinio proceso teisė, Darbo teisė, Europos Sąjungos teisė, Įmonių teisė, Mokesčių teisė, Sutarčių teisė, Šeimos teisė, Viešųjų pirkimų teisė, Žmogaus teisių apsauga ir kt.*

Universitete buvo pradėta vykdyti ir *mokytojų kvalifikacijos tobulinimo veikla* – pradėti vesti ir jau dirbančių mokytojų dalykininkų ir kolegijų dėstytojų kursai: 2007-2009 m. Chemijos fakultetas organizavo chemijos mokytojų kvalifikacijos kėlimo kursus, o 2011-2012 m. Gamtos mokslų fakultetas Pakruojo, Pasvalio ir Marijampolės rajonų geografijos mokytojų tobulinimo kursus. Matematikos ir informatikos fakultetas parengė ir vykdė individualią kvalifikacijos tobulinimo programą kolegijos dėstytojui modernios informatikos technologijų aspektais. Reikia pastebėti, kad ši veikla vyksta gana fragmentuotai ir tai ypač išryškėjo, kai mokytojų kvalifikacijos tobulinimas valstybiniu lygmeniu buvo perduotas regionų švietimo centrams, kurie turi šios veiklos vydyimo akreditaciją.

2006-2008 m. Strateginės plėtros direkcija vykdė ES struktūrinių fondų projektą „Mokslininkų ir dėstytojų kvalifikacijos tobulinimo bazės sukūrimas Vilniaus universitete“ ir vienas iš projekto rezultatų buvo *Darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo skyriaus* įsteigimas Personalo direkcijoje. 2009 m. įsteigus skyrių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimui skirti mokymai pradėti organizuoti ir centralizuotai. 2009 m. vykdyti mokymai pagal *Naujai priimtų (akademinio personalo) įvadinę programą*. Mokymuose dalyvavo 34 klausytojai. 2010 m. organizuoti 3 mokymai pagal 3 skirtingas programas: *Naujai priimtų (akademinio personalo) įvadinėje programoje* dalyvavo 19 klausytojų, *Mokslinių rezultatų statistinio apdorojimo metodų mokymuose* dalyvavo 19 klausytojų, o *Kalbinių ir metodinių paskaitų anglų kalba rengimo aspektų mokymuose* – 7 klausytojai. 2011 m. pasiūlytuose *Dėstymo patirties ir meistriškumo plėtros mokymuose* dalyvavo 188 klausytojai, *Mokslinių rezultatų statistinio apdorojimo metodų mokymuose* – 32 klausytojai. 2012 m. tokie mokymai dėl finansavimo stokos nebuvo organizuoti. Nors skyrius įkurtas, tačiau jo veikla *administracijos ir akademinio personalo kompetencijos tobulinimo srityje* kol kas fragmentuota (mokymai vykdomi, jei tuo metu įgyvendinamas susijęs projektas) ir aiškios vizijos, susijusios su universiteto personalo kvalifikacijos kėlimu, nėra.

Pabaigus tikslines programas, išduodamas Vilniaus universiteto kursų baigimo pažymėjimas.

Papildomosios studijos

Universitete taip pat sudarytos galimybės tęsti studijas kolegijų absolventams. Jie gali siekti magistro laipsnio baigę papildomasias studijas. Tokios studijos pradėtos vykdyti 2001 m. ir šiuo metu siūloma 12 papildomųjų studijų programų.

Padalinys	Papildomųjų studijų programa
Ekonomikos fakultetas	Ekonomika (60 kreditų)
	Vadyba ir verslo administravimas (60 kreditų)
Filologijos fakultetas	Rusų filologija (60 kreditų)
Gamtos mokslų fakultetas	Geografija (20 kreditų)
Kauno humanitarinis fakultetas	Vadyba ir verslo administravimas (60 kreditų)
	Kultūros vadyba (40 kreditų)
Matematikos ir informatikos fakultetas	Informatika (60 kreditų)
Medicinos fakultetas	Ergoterapija (60 kreditų)
	Kineziterapija (60 kreditų)
	Slauga (60 kreditų)
Teisės fakultetas	Teisė (51 kreditas)
Sveikatos ir sporto centras	Taikomoji fizinė veikla (40 kreditų)

Darytina išvada, kad daugiausia dėmesio Universitete yra skiriama suaugusiųjų mokymo, kvalifikacijos tobulinimo bei papildomųjų studijų sritims. Lyginant su kitų Lietuvos universitetų Vaikų universitetais, VU Vaikų universitetas išsiskiria aktyvia veikla, nes 2009-2013 metų laikotarpiu iš viso buvo organizuotos 42 paskaitos, kuriose dalyvavo 12400 moksleivių. Manytina, daugiau dėmesio Universitete galėtų būti skiriama trečiojo amžiaus universiteto studentams bei nuotoliniu būdu siūlomiems kursams. Taip pat vienas iš pagrindinių MVG veiklos tikslų turėtų būti neformaliu ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo mechanizmo sukūrimas.

3. MVG koncepcijos įgyvendinimo projekcijos Vilniaus universitete

Apibendrinant VU MVG veiklą europinės ir nacionalinės MVG politikos ir strategijų požiūriu išryškėja šios pagrindinės tendencijos.

VU MVG veiklos stipriosios pusės:

- 1) VU labiausiai yra išvystyta ūkio sektorių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo veikla, kuri grindžiama gausia tikslinių programų pasiūla. Tai atspindi asmeninės ir profesinės kompetencijos tobulinimo aspektą MVG sampratoje. Pilietiškumo skatinimo iniciatyvos, kurios svarbios tobulinant asmens pilietinę ir socialinę

kompetenciją, nėra formalizuotos kaip MVG veikla Universiteto siūlomose MVG programose;

- 2) *partnerystės sukūrimo* strategija MVG veikloje išvelgiama moksleiviams ir jaunimui skirtuose mokymuose, tačiau galima daryti prielaidą, kad šių veiklų pagrindinis tikslas yra motyvuotų ir gabių moksleivių kaip potencialių studentų pritraukimas, o ne pačios partnerystės skatinimas MVG veikloje;
- 3) *mokymosi poreikių nustatymo* strategijos įgyvendinimas ryškus VU siūlomose tikslinėse kvalifikacijos tobulinimo programose.

VU MVG veiklos silpnosios pusės:

- 1) *mokymosi galimybių prieinamumo didinimo socialiai jautrioms grupėms* strategija praktiškai neįgyvendinama, nes VU nesiūlo MVG paslaugų įvairioms mažumų grupėms, asmenims su negalia ar asmenims, gyvenantiems kaimiškose vietovėse;
- 2) nėra veikiančios *neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo procedūrų* ir rezultatų *integracijos į Universiteto priėmimo sistemą*, tam nepritaikyta Universiteto informacinė sistema. Tokia situacija, žinoma, yra sąlygota ir nacionalinių priėmimo procedūrų apribojimų. Neformaliu būdu įgytų kompetencijų pripažinimas gali vykti jau tik patekus į universiteto studijų sistemą. Nėra susitarimo, ar gali būti užskaityta dalis studijų pripažinus studentų kompetencijas, įgytas mokantis neformaliai ir savaime. Toks susitarimas ir procedūrų numatymas Universiteto mastu paskatintų rasti *lankstius mokymosi būdams*, kurie yra svarbus MVG bruožas;
- 3) Universiteto MVG veikloje nėra apibrėžta *netradicinio studento* samprata ir atitinkamai nėra nustatinėjami jų mokymosi poreikiai, nėra siūloma *besimokantiems suaugusiems ir kitiems netradiciškais būdais besimokantiems asmenims* pritaikytų (lankstaus studijų modelio) programų;
- 4) *MVG kokybės*, kuri siejama su pažangos stebėsenos rodikliais, klausimu diskusijos jau pradėdamos – projektinės iniciatyvos bando apibrėžti MVG veiklos stebėsenos rodiklius ir sistemingai kaupti informaciją;
- 5) *studijų prieinamumo požiūriu* praktiškai neskatinama *lankstųjų studijų įvairovė*, kuri yra svarbi sąlyga, užtikrinanti *besimokančiojo poreikius ir galimybes*, t.y. mokymasis ne visą darbo dieną, iššęstinės¹¹ studijos yra praktiškai nunykusios, nors teoriškai jos turėtų būti patraukli studijų forma *netradiciniams studentams*. Taip pat

¹¹ Iššęstinių studijų išnykimą sąlygojo teisinis reglamentavimas.

reikia pastebėti, kad MVG veikloje silpnai išvystytas nuotolinis ir modulinis mokymasis, menkai naudojama virtuali mokymosi erdvė.

VU MVG veiklos tobulintinos pusės:

- 1) *studijų prieinamumo didinimo* požiūriu tik siūlomos papildomosios studijos padeda užtikrinti realią universitetinių studijų prieinamumo galimybę;
- 2) vaikų *ankstyvasis ugdymas*, kaip vienas iš MVG veiksmų, VU Vaikų universitete yra realizuojamas pakankamai fragmentiškai, daugiausiai apsiribojant paskaitų sesijomis du kartus per metus. Vaikų universiteto veiklos kryptingesnė integracija su fakultetų vykdomais *užsiėmimais ir mokymais moksleiviams* padėtų tikslingiau prisidėti įgyvendinant ankstyvojo ugdymo tikslus;
- 3) Trečiojo amžiaus universitetų reikšmės Lietuvoje silpnai išvystytas, o pasitelkus VU emeritų bendruomenę šio tipo universitetai galėtų tapti per visą gyvenimą sukauptos patirties sklaidos vieta, kuri taip pat padėtų sukurti Universiteto ryšį su senjorine Lietuvos visuomenės dalimi;
- 4) nors VU kaupia duomenis dviems pagrindiniams MVG rodikliams (dalyvių skaičius ir pajamos), tačiau gilesnei MVG veiklos rezultatų analizei tikslinga būtų vykdyti detalesnę MVG kokybės stebėseną.

2013-2020 m. VU Strateginiame plane numatytos gairės plėtoti MVG veiklą.

2013-2020 metų strateginio plano ištrauka

1. Uždavinys: Plėtoti mokymosi visą gyvenimą sistemą.

Siekiame stipriai išplėsti tęstinių studijų ir kvalifikacijos tobulinimo kursų apimtį. Įgyvendinant šį uždavinį, didžiausias dėmesys bus skiriamas tinkamų sąlygų tęstinių studijų vykdymo sudarymui – funkcijos konsolidavimo ir esminio sustiprinimo Universiteto administracijos lygiu kartu aktyviai įtraukiant kamieninius padalinius ir keliant jiems konkrečius veiklos apimčių tikslus. Sieksime Universitete neformalių studijų metu įgytų kompetencijų formalaus pripažinimo. Universitetas toliau plėtos jau vykdomas ir naujas mokymosi visą gyvenimą iniciatyvas, tokias kaip Vaikų ir Moksleivių bei Trečiojo amžiaus universitetai.

Pagrindinės priemonės:

1. Parengti ir įgyvendinti organizacinę struktūrą ir sukurti sąlygas vykdyti tęstines studijas.
2. Parengti ir įgyvendinti tęstinių studijų ir kvalifikacijos tobulinimo kursų programas.
3. Parengti ir įgyvendinti Vaikų ir Moksleivių universitetų plėtros planą.
4. Parengti ir įgyvendinti Trečiojo amžiaus universiteto koncepciją.
5. Parengti ir įgyvendinti tęstinių studijų rinkodaros strategiją.

2013-2020 m. strateginiame plane numatytų MVG uždavinių įgyvendinimo galimybės ir rizikos:

- 1) nacionaliniuose MVG ir aukštąjį mokslą reguliuojančiuose teisės aktuose nebėra sąvokos „tęstinės studijos“, todėl plane ji turėtų būti keičiama į „*Studijų prieinamumo* galimybę“;
- 2) studijų prieinamumo funkcijos konsolidavimas ir esminis sustiprinimas Universiteto administracijos lygiu iššaukia ir sprendimus, kuriais būtų tikslinga motyvuoti akademinį kamieninių padalinių (toliau – AKP) įsitraukimą keliant jiems konkrečius veiklos apimčių tikslus. Kyla klausimas, koku pagrindu AKP galėtų būti motyvuojami išsikelti šiuos tikslus. Nesant šių tikslų ir AKP įsitraukimo bei pritarimo konsoliduoti veiksmus, MVG veiklos įgyvendinimas Universiteto administracijos lygiu būtų neveiksnus, tik formalus;
- 3) neformaliu būdu įgytų kompetencijų formalus pripažinimas yra sritis, kuri padėtų ne tik pradėti diegti *lanksčius mokymosi būdus ir kurti individualius mokymosi kelius*, bet ir padidintų *studijų prieinamumą*;
- 4) *užsiėmimų ir mokymų moksleiviams* veiklą, kurią aktyviai vykdo AKP, tačiau kuri nėra jiems pagrindinė veikla, tikslinga būtų integruoti į Vaikų universitetą, formuojant vientisą Vaikų ir moksleivių universitetą bei konsoliduojant šią funkciją Universiteto administracijos lygiu;
- 5) reikalingas apsisprendimas dėl *Trečiojo amžiaus universiteto*, nes Universitetas turi sukaupęs gausų emeritų potencialą, kuris galėtų tapti pagrindiniu intelektualiniu šaltiniu plėtojant šio Trečiojo amžiaus universiteto veiklą.

3.1. MVG veiklos plėtros kryptys ir priemonės

1 VU strateginio plano priemonė. **Parengti ir įgyvendinti organizacinę struktūrą ir sukurti sąlygas vykdyti tęstines studijas.**

Veiklos apimtys ir priemonės:

1.1. MVG veiklos konsolidavimas Universiteto administracijos lygiu, nuimant nuo AKP administravimo našta ir sukuriant MVG veiklos vykdymo paramos sistemą:

1 scenarijus: MVG centro, kaip koordinacinės ir organizacinės struktūros, sukūrimas¹²;

2 scenarijus: Individualizuotas (decentralizuotas) paramos teikimas AKP vykdyti MVG veiklas pagal kylančias iniciatyvas;

1.2. Sukurti ir su AKP derinti infrastruktūros ir akademinio personalo prieinamumo sąlygas *studijų prieinamumo galimybėms padidinti*;

1.3. Studijų prieinamumo galimybei didinti parengti neformaliu būdu įgytų (toliau NBI) kompetencijų pripažinimo ir įskaitymo procedūros rinkinį („kandidato“ vadovą, NBI kompetencijų vertinimo tvarką, pripažinimo rezultatų į informacinę sistemą integravimą);

1.4. Apmokyti AKP Studijų programų komitetų narius (ar vertinimą vykdančias komisijas) atlikti neformaliu būdu įgytų kompetencijų vertinimą;

1.5. MVG programų registro tobulinimas;

1.6. Apmokėjimo už MVG veiklas sistemos sukūrimas, taip pat sureguliuojant tuos atvejus, kai pajamos iš kvalifikacijos tobulinimo dengs kitas veiklas – Vaikų ir moksleivių universitetą, Trečiojo amžiaus universitetą;

1.7. Sukurti administracines sąlygas vykdyti ne tik MVG kvalifikacijos tobulinimo mokymų veiklas, bet ir teikti konsultavimo-ekspertavimo paslaugas, naudojantis konsoliduojančia MVG veiklos funkcija;

1.8. Bendradarbiauti su LUTSIA¹³ inicijuojant nacionalinį¹⁴ projektą pagal *ŠMM Valstybės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013-2020 metų plėtros programos 2013-2015 metų veiksmų planą*, kuriame 66-68 priemonės yra skirtos MVG tikslams;

1.9. Vadovaujantis aukščiau paminėtu *ŠMM 2013-2015 veiksmų planu* parengti neformaliu būdu įgytų kompetencijų formalizavimo projektą (veiksmų plano 68 priemonė, kuriai 2014-2015 metais numatoma aukštosioms mokykloms skirti 6 mln. Lt).

¹² Organizacinis struktūrinis vienetas taip pat reikalingas siekiant vykdyti pedagogų kvalifikacijos tobulinimo veiklą, nes šią veiklą gali vykdyti tik ŠMM akredituoti centrai, kuriuose yra išduodami valstybės pripažįstami pedagogų kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimai.

¹³ LUTSIA – nacionalinis universitetinių tęstinių studijų padalinių (institūtų, centrų) tinklas, kurio tikslas yra skatinti tarpusavio bendradarbiavimą, palaikyti tarptautinius ryšius, bendradarbiauti su valdžios ir valdymo bei vietos savivaldos institucijomis tęstinių studijų, perkvalifikavimo, kvalifikacijos tobulinimo srityje. Asociacijos steigėjai yra juridiniai asmenys (Vilniaus, Vilniaus pedagoginis, Klaipėdos ir Šiaulių universitetai) ir fiziniai asmenys.

¹⁴ Nacionalinis projektas su LUTSIA galėtų būti skirtas MVG veiklų kokybės užtikrinimui, kai MVG programose įgytas kompetencijas siekiama įskaityti Lietuvos aukštųjų mokyklų studijų programose.

2 VU strateginio plano priemonė. **Parengti ir įgyvendinti MVG programas.**

Veiklos apimtys ir priemonės:

- 2.1. MVG programų (papildomųjų studijų, kvalifikacijos tobulinimo) aprašų rengimo rekomendacijos;
- 2.2. MVG programų vidinio vertinimo procedūros ir įregistravimo aprašas;
- 2.3. Studijų programų reglamento priedas dėl papildomųjų studijų, aprašo formos patvirtinimas;
- 2.4. MVG programų vykdymo sąlygų su AKP suderinimas;
- 2.5. Partnerystės su Valstybės tarnybos departamentu dėl valstybės tarnautojų mokymų veiklos koordinavimo VU mastu konsolidavimas.

3 VU strateginio plano priemonė. **Parengti ir įgyvendinti Vaikų ir Moksleivių Universitetų plėtros planą.**

Veiklos apimtys ir priemonės:

- 3.1. Integruoti Vaikų universiteto ir AKP vykdomas *užsiėmimų ir mokymų moksleiviams* veiklas ir sukurti vieningą Vaikų ir Moksleivių universiteto strategiją bei plėtros planą;
- 3.2. Sukurti *naujas partnerystes su socialiniais partneriais* (pavyzdžiui, kaip šiuo metu veikiančios „Thermo Fisher Scientific“ ir GMF „Mobilioji Bioklasė“; TSPMI, TVM, TF, Vilniaus miesto savivaldybės, ŠMM, Generolo V. Žemaičio karo akademijos, Vilniaus privačios gimnazijos Lyderystės akademija), kurios sukurtų naujas netradicinio mokymosi formas vaikams ir moksleiviams;
- 3.3. Suaktyvinti Vaikų ir moksleivių universiteto *narystę* europiniame EUCU.NET tinkle atnaujinant mentorystės programą su Tubingeno universitetu.

4 VU strateginio plano priemonė. **Parengti ir įgyvendinti Trečiojo amžiaus universiteto koncepciją.**

Veiklos apimtys ir priemonės:

- 4.1. Nustatyti VU galimybes kurti Trečiojo amžiaus universitetą, atsižvelgiant į infrastruktūros ir emeritų prieinamumo galimybes šioje srityje;

4.2. Revizuoti VU vykdomą neformalią švietėjišką veiklą (pavyzdžiui, Botanikos sodas, VU muziejai, biblioteka, sporto ir sveikatos bei kultūros centrai ir kita), kuri sudarytų infrastruktūros prielaidas įgyvendinti Trečiojo amžiaus universiteto veiklas.

5 VU strateginio plano priemonė. **Parengti ir įgyvendinti tęstinių studijų rinkodaros strategiją.**

Veiklos apimtys ir priemonės:

- 5.1. MVG veiklos aktualijų viešinimas VU tinklapyje;
- 5.2. MVG veiklos viešinimo įtraukimas į Atvirų durų dienos renginius;
- 5.3. MVG programų rinkodaros strategijos parengimas.

MVG veiklos plėtojimas sunkiai įsivaizduojamas be partnersčių ir narystės asocijuotose nacionalinėse ir tarptautinėse struktūrose. 2008 metais VU įstojo į Europos universitetų tęstinių studijų tinklą (EUCEN – *European University Continuing Education Network*), kuris šiuo metu save identifikuoja kaip universitetų mokymosi visą gyvenimą veiklos (ULLL – *University Lifelong Learning*) politiką formuojančią organizaciją, bendradarbiaujančią su Europos Taryba ir Europos Komisija. Kasmet vyksta šio tinklo metinė konferencija ir generalinė asamblėja, kurioje pristatomos pagrindinės aktualijos, inicijuojami projektai, vyksta MVG srityje dirbančių ekspertų kvalifikacijos tobulinimas, dalinamasi patirtimi.

Šiuo metu yra pateikta ir patenkinta paraiška dėl Lietuvos universitetų tęstinių studijų institucijų asociacijos (LUTSIA) tikrosios narystės šioje asociacijoje, kuri atveria didesnes galimybes dalyvauti Europos MVG politikos formavimo ir įgyvendinimo veiklose ne tik Universiteto, bet ir nacionaliniu mastu. LUTSIA buvo įsteigta 2009 metais, tačiau labai aktyvios tarptautinės veiklos neišvystė, todėl tikimasi, kad tarptautinė narystė suteiks daugiau galimybių vykdyti MVG projektinę veiklą ne tik VU, bet ir kitiems nacionalinės asociacijos nariams.

3.2. MVG įgyvendinimo stebėsenos rodikliai

2013-2020 m. VU strateginiame plane numatyti MVG stebėsenos rodikliai apima tik pajamų ir dalyvių skaičių, tačiau taip pat vertinga būtų stebėti ir analizuoti dalyvių

charakteristikas. Tai padėtų įžvelgti perspektyvinius jų mokymosi poreikius ir pagal juos ateityje siūlyti MVG paslaugas.

2013-2020 metų strateginio plano ištrauka

Rodikliai, kuriais remiantis bus vertinama pažanga:

1. Pajamos iš MVG programų.
2. MVG programų dalyvių (klausytojų) skaičius.

1. Pajamų rodiklio aprašymas (iš SKVIS rodiklių aprašų sąvado, šaltinis KVC vykdomas projektas)

Studijų kokybės gerinimo strategijos uždavinys (-iai)	I-3 Sudaryti sąlygas aukštąjį išsilavinimą jau turintiems asmenims tobulinti savo kompetenciją ir didinti studijuojančių skaičių
Rodiklio prieskyra hierarchiniam klasifikatoriui	1.1.1.1. Strateginiai rodikliai
Rodiklio detalus aprašas	Pajamos gautos iš tęstinių studijų litais nuo visų pajamų už studijas. Tęstinės studijos – tai neformaliosios studijos, kvalifikacijos kėlimo kursai, seminarai, dar vadinamos mokymosi visą gyvenimą studijomis.
Pasirinkimo pagrindimas	Rodiklis charakterizuoja mokymosi visą gyvenimą studijų organizavimo įgyvendinimą.
Duomenų šaltinis	Finansų duomenų bazė
Matavimo vieneto dimensija	Procentai
Skaičiavimo periodiškumas	Kartą per metus, kovo mėnesį
Duomenų auditas	Duomenų auditas atliekamas kas 2 metus.
Rodiklio valdytojas	SD
Rodiklio tvarkytojas	Finansų ir ekonomikos direkcijos specialistas

2a. MVG programų *baigusių klausytojų* rodiklio aprašymas (iš SKVIS rodiklių aprašų sąvado, šaltinis KVC vykdomas projektas)

Studijų kokybės gerinimo strategijos uždavinys (-iai)	I-3 Sudaryti sąlygas aukštąjį išsilavinimą jau turintiems asmenims kelti savo kompetentingumo lygį ir didinti studijuojančių skaičių
Rodiklio prieskyra hierarchiniam klasifikatoriui	1.1.1. Rezultato rodikliai
Rodiklio detalus aprašas	Rodiklis skirtas apskaičiuoti santykį nuo dalyvavusių MVG veikloje.
Pasirinkimo pagrindimas	Rodiklis charakterizuoja mokymosi visą gyvenimą studijų organizavimo įgyvendinimą.
Duomenų šaltinis	SD MVG registras
Matavimo vieneto dimensija	Skaičius
Skaičiavimo periodiškumas	Kartą per metus, kovo mėnesį
Duomenų auditas	Duomenų auditas atliekamas kas 2 metus.
Rodiklio valdytojas	SD
Rodiklio tvarkytojas	SD

2b. MVG *klausytojų skaičiaus* rodiklio aprašymas (iš SKVIS rodiklių aprašų sąvado, šaltinis KVC vykdomas projektas)

Studijų kokybės gerinimo strategijos uždavinys (-iai)	I-3 Sudaryti sąlygas aukštąjį išsilavinimą jau turintiems asmenims kelti savo kompetentingumo lygį ir didinti studijuojančių skaičių.
Rodiklio prieskyra hierarchiniam klasifikatoriui	1.1.1.1. Strateginiai rodikliai
Rodiklio detalus aprašas	Asmenų, dalyvavusių Vilniaus universiteto vykdomose MVG veiklose, tęstinėse studijose, skaičius.

Pasirinkimo pagrindimas	Rodiklis charakterizuoja mokymosi visą gyvenimą studijų organizavimo įgyvendinimą.
Duomenų šaltinis	SD MVG registras
Matavimo vieneto dimensija	Skaičius
Skaičiavimo periodiškumas	Kartą per metus, kovo mėnesį
Duomenų auditas	Duomenų auditas atliekamas kas 2 metus.
Rodiklio valdytojas	SD
Rodiklio tvarkytojas	SD

Rekomenduojami detalesni numatyti MVG veiklos stebėsenos *rodiklių pjūviai*:

- 1) klausytojų skaičius pagal amžiaus grupes (25-39 metų; 40-65 metai ir nuo 65 metų; pagal VU padalinius);
- 2) klausytojų skaičius pagal išsilavinimą (25-39 metų; 40-65 metai ir nuo 65 metų);
- 3) klausytojų regioninis pasiskirstymas pagal amžiaus grupes (25-39 metai; 40-65 metai ir nuo 65 metų, pagal VU padalinius);
- 4) MVG programų vidutinė trukmė (valandomis);
- 5) Valstybės skirti asignavimai MVG veikloms:
 - biudžeto lėšos;
 - ne valstybės biudžeto lėšos (tarpvalstybiniai susitarimai, ES parama);
- 6) Universiteto skirti asignavimai MVG programoms (pavyzdžiui, dėstytojų kvalifikacijos tobulinimui);
- 7) atskirų ekonomikos sektorių (pagal ūkio šakas) dalyviai pagal aukščiau paminėtas amžiaus grupes;
- 8) paramos fondų MVG veiklai skirtos lėšos;
- 9) paramos fondų administruojamose programose dalyvavusių dalyvių skaičius (pagal paminėtas amžiaus grupes ir VU padalinius);
- 10) dvišalių ar kitų tarpuniversitetinių sutarčių pagrindu MVG veiklose dalyvavusių asmenų skaičius.

Baigiamosios nuostatos

Šis dokumentas aktualus pirmiausia informacine prasme – pirmą kartą vienoje vietoje bandyta surinkti ir pateikti informaciją apie sritį, kuri artimiausius 4-5 metus galėtų būti plėtojama atsižvelgiant į 2013-2020 metų Universiteto strateginį planą. Konceptijoje pateiktos vizijos išplaukia iš MVG veiklos politikos europiniu, nacionaliniu bei instituciniu lygiu. Sistemiškas požiūris į mokymosi visą gyvenimą veiklas, tikėtina, leis lengviau priimti sprendimus tiek konceptualiais, tiek praktiniais klausimais, šalinti egzistuojančias kliūtis, siekiant praturtinti Universiteto misiją ir pilnavertiškai dalyvauti aukštojo mokslo erdvėje.